Ч. 21 (15.712). Львів, вівторок 31. січня 1939. Opłata pocztowa uiszczona z-tówka РІК LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Мін. Ревай у Празі.

ВАЖНІ КОНФЕРЕНЦІЇ У ВИСЛІДІ ТЕЛЕФОНІЧНИХ РОЗМОВ МІЖ ПРАГОЮ І ХУСТОМ.

КУП подає, що до Праги приїхав міністр Ю. Ревай який побуде у Празі кілька днів та відбуде низку важних конференцій.

Цю вістку потверджує теж УПС із Відня, яка покликується на німецьку пресу і заявляє, що поїздка мін. Ревая стоїть у звязку з протиконституційним іменуванням Прхали. Премієр центрального уряду Беран відбув із премієром Волошном кілька телефонічних розмов, пропонуючи компроміс, а саме ген. Прхала мав би стати міністром комунікації замість внутрішніх справ. Карпатоукраїнський уряд такий компроміс відкинув, обстоюючи своє становище, що Прхалу іменовано без згоди і відома Хусту, нарушуючи конституційні закони. Один із віденських часописів подав вістку, що до Праги виїхав теж із міністром Реваєм д-р М. Бращайко.

Віденська преса пише, що невідомо, чи і коли ген. Прхала вернеться до Хусту.

МАДЯРЩИНА ВВЕЛА ЗАГАЛЬНИЙ ОБОВЯЗОК ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Мадярська палата послів ухвалила одноголосно закон, що вводить загальний обовязок військової служби для мужчин до 60. року життя. Військова активна служба триватиме 2 роки і обійматиме підготовчу службу перед 18. роком життя та вправи резервістів. Крім того цей закон передбачує спеціяльні повновласти для уряду на випадок війни або загрози війни.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ МАДЯРСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ТА ПУБЛІЦИСТІВ У РУМУНІЇ.

Румунський премієр установив стипендії для мадярських журналістів і публіцистів зі Семигороду, які своїми працями причинилися до румунсько-мадярського зближення.

—o—

БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ УРЯД ВИСЛАВ ПРЕДСТАВНИКА ДО БУРҐОСУ.

Бельгійський уряд заіменував ґенеральним аґентом у Бурґосі б. шарже д аффер у Сіямі Полена.

Хліб, праця, добробут.

ГОСПОДАРСЬКА ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ОБЄДНАННЯ.

Як подає КУП, Українське Народне Обєднання змагає до того, щоб запевнити всьому населенню Карпатської України хліб, працю та добробут. УНО не подає ніякої точнішої господарської програми. УНО не робить ніяких обіцянок — як це звичайно робиться перед виборами — бо воно не є партією у загально прийнятому значінні, не є оборонцем інтересів поодиноких ґруп, лиш є всенароднім обєднанням, стоїть на сторожі інтересів усього народу. УНО не знає клясових ріжниць, вони добрі лиш до того, щоб сіяти роздор, щоб розбивати і нищити нарід. УНО поставило собі за мету: знищити безробіття і голод. На шляху до політичної і господарської незалежности УНО є дороговказом.

ПОСЛИ ДО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ НЕ МАТИМУТЬ ПЛАТЕНЬ.

КУП повідомляє, що посли до сойму Карпатської України не дістануть ніяких платень. Це захоронює цей сойм перед небезпекою, що до нього могли б попасти люди, які в політичному житті шукають особистих користей. Кандидати з листи УНО готові до найбільш жертвенної та безінтересовної праці для народу, вони все керувалися гаслом: нація понад усе.

Чехословаччина визнала еспанський національний уряд „де юре"

Як подають урядово з Праги, чехо-словацький уряд визнав „де юре" еспанський національний уряд, що його до тепер визнавав лише „де факто".

Подаючи цю вістку, московська радіовисильня обурюється, що таке визнання не має прецеденсу (?) та що Прага зробила цей крок під натиском Берліну.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВИЗНАЛИ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ.

Посол-демократ зі стейту Масачусетс вислав до державного секретаря письмо з домаганням, щоб американський уряд визнав національну Еспанію

Анґлійське домагання.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЕНЕРҐІЙНО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ ВІДШКОДУВАННЯ ЗА БОМБАРДУВАННЯ КОРАБЛІВ.

Як подає один льондонський часопис, льондонський уряд переслав еспанському національному урядові енерґійну ноту зі запитом чи той уряд думає заплатити відшкодування за збомбардовані кораблі. Брит. аґент у Бурґосі дістав наказ домагатись негайної відповіди.

Льондонська конференція круглого стола не обмежилася до палест. питання.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ БРИТІЙСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ.

Як подає бюлетин „Офіс Араб", що виходить в Дамаску, недалека льондонська конференція круглого стола становить поважний успіх брит. дипльоматії: це вперше зберуться представники всього арабського світу. Не диво, що вони не обмежаться до розвязки палестинського питання, а розглянуть усі справи, що торкаються арабського світу, зокрема:

1) статут пристані Акабі, що є предметом спору між Савдією та Кераком,
2) взаємини Ємену зі закордоном,
3) статут Суеського каналу,
4) оборона Червоного Моря,
5) свобода морської комунікації підчас війни,
6) кандидатури кн. Аббаса Гімлі паші на престіл проектованої арабської федерації.

КОЛИ ПІЧНЕТЬСЯ ЛЬОНДОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ?

До Льондону почали зїздитися делеґації на конференцію круглого стола, дарма, що її дата ще не устійнена. Найбільш правдоподібно вона пічнеться у перших днях лютого.

СКЛАД АРАБСЬКИХ ДЕЛЕҐАЦІЙ.

Дати відкриття конференції не оголосять, доки не вияснеться справа участи делеґата арабської нац. партії Нашашібія. Інших 5 партій, що належать до нач. арабського комітету вислали вже своїх представників — усі вони є прихильниками вел. муфтія

Склад делеґацій такий:

Палестинські араби: Мусі Бей, Абдуль Гаді, Джамаль Ефенді Гуссіні, Альфред Ефенді Рок, Аміль Бей Таміні, Муза Бей Алямі та секретар Антоніюс, крім того експерти.

Єгипет: кн. Могамед Монейм, амб. Гассан Паша, Алі Меґер Паша та посол Абдуль Раман Бей.

Ірак: премієр Нурі Паша.

Савдійська Арабія: мін. емір Фейзаль, віцемін. Нуад Бей Гамзі.

Ємен: кн. Сейф аль Іслям, каді Могамед Абдулла та каді Алі Бен Гусейні.

Трансйорданія: прем. Тевфік паша.

ЖИДІВСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ.

Склад жидівської делеґації ще не устійнений. Мабуть увійдуть до неї: д-р Вайцман, д-р Бен Гуріен, Шерток, Гольдман та представники жидів з Палестини й інших країв. З анґлійських жидів мабуть належатимуть до делеґації: Ротшільд, льорд Рідінґ та льорд Бірстед.

—o—

„Ті, що рахують на упадок Франції прикро розчаруються!"

Промова міністра Бонне в Анґулемі.

На бенкеті місцевої радикально-соціялістичної федерації в Анґулемі виголосив мін. Бонне промову, в якій ствердив, що Европа ніколи не переживала таких бурхливих хвилин, як від 10-х віків. Французи хотять миру зі всіми, але якби котрогось дня стрінули їх труднощі, будуть протиставитися їм з холодною кровю.

Мобілізація минулої осени виявила, що в часі небезпеки французи стануть як один, як це вже було у французькій історії. Ті, що рахують на упадок Франції, прикро розчаруються.

Мін. Бонне закінчив свою промову закликом до духа посвяти і відваги французького народу, який у теперішній історичній хвилині мусить здобутися на велике зусилля, щоб збільшити продукцію та зберегти мир.

Що ми занедбали на терені міст.

З приводу Загальних Зборів Народньої Організації українців Галицької Дільниці у Львові.

Львів, 28. січня 1938.

(К.) У понеділок 30. ц. м. відбуваються Загальні Збори Дільницевої Народньої Організації на Галицькому Передмісті Львова. Справа, здавалось би, надто дрібна і льокальна, щоб її порушувати на передовому місці часопису. Та це тільки так здавалось би. Роля міст сьогодні така важна для кожного національного організму, що навіть один відтинок життя такого міста, яким є для нас Львів, виростає до загального значіння. І тому користаємо з цієї нагоди, щоби на тему політичної організації міст нашої території висловити кілька думок.

Народня Організація Українців міста Львова надто відома ширшому українському загалові, щоб її аж поручати. Це тип організації замітний в українській дійсности. Одинока на нашій території апартійна організація з політичною закраскою, яка об'єднує людей ріжних політичних напрямків. І мабуть цій обставині вона завдячує свою популярність у Львові: загал хоче бачити співпрацю людей ріжних політичних світоглядів. Одначе ця популярність, а навіть авторитет організації не стоїть у відповідній пропорції до справжніх — на жаль малих — практичних досягнень її діяльности.

Організація Українців м. Львова поставила собі надзвичайно широкі завдання: організувати міське українське населення „на національній основі і дбати про піднесення його освітньо-культурного, політичного і господарського стану!" Чи може краще було би ці завдання розбити на поодинокі ділянки і віддати їх окремим, уже істнуючим організаціям? На нашу думку було би помилкою робити це. Українське життя по містах так мало ще подібне до справді великоміського типу, так дуже ще потрібні тут інекції національної свідомости громадянам українського походження, що на зріжничковану працю вищого зразка по культурних чи наукових ба навіть економічних, торговельних і промислових установах серед цих громадян ще іноді передчасно. І тому важко не погодитися з тим, що Організація Українців міста Львова правильно ставить собі м. і. ціль: виробляти серед своїх членів і утревалювати в них почуття обовязку українського громадянина. Просто серед наших умовин набирає величезної ваги діяльність, яка розбуджує українську національну свідомість серед міського населення і втягає його потім у крутіж зорганізованого життя та його конструктивної творчости. Ще багато потрібно праці, яку можна б назвати переорюванням національного міського перелогу! Коли ми його не будемо переорювати, оратимуть його інші. Мусимо з цим станом погодитись і витягнути практичні висновки та працювати від основ там, де ця праця потрібна.

Сьогоднішні часи цікаві тим, що народи опікуються одиницями, виловлюють їх, освідомлюють і потім втягають їх у ритм своєї ідейної динаміки. Чи будемо пригадувати, що сьогодні не лише установи, але й одиниці є позиціями національного білянсу? Оті служниці, перекупки, сторожі, замітачі вулиць, міські робітники ба навіть мешканці захистів для бездомних, відвідувачі кухонь для безробітних — це елемент, який грає чималу ролю у нинішньому національному суперництві. Пригляньтеся мотивам переходу на латинський обряд цих тисячів греко-католиків, які у Львові покидають українську національну спільноту, а побачите, що 90 прц. тих мотивів це причини соціяльні. Отже саме це такі люди, які потребують організації праці, правної оборони розбитого на атоми виловлювання та усвідомлювання. Маємо під руками статистику переходів у 7-и гр.-кат. парохіях Львова ще за роки від 1926 до 1932 р.: 2795 випадків! Одначе це число не дає справжнього образу взаємного, дрібного але масового проникання обох народів. Скільки національних втрат є напр. у народніх школах у Львові, яких є 78 (на державному коштї) та з яких лише 27 має гр.-кат. катехитів — не відомо. Не знаємо теж, скільки пропалає українців у Львові при всяких інших нагодах і при інших умовинах. Одначе безсумнівне є одно: з 50.992 гр-католиків, яких виказує статистика львівського магістрату у 1938 р., найменше половина потребує опіки Організації Українців Львова, себто найменше в половини українських громадян міста Львова треба утревалювати почуття „обовязків українського громадянина", щоб щойно опісля вкласти їх у рямці українського національного конструктивізму.

Очевидно Організація ще далека від цього. Коли ми казали на початку, що її популярність не є пропорціональна до практичних вислідів її праці, то це тільки частинний докір під її адресою. Це радше докір у сторону української інтелігенції Львова. Не будемо нedискретні, коли подамо до відома, що нпр. Дільницева Організація на Галицькому передмісті, якої загальні збори відбуваються саме 30. ц. м., має між своїми членами 20 (словами: двацять!) інтелігентів на 16.000 українського населення дільниці, дарма, що саме у тій дільниці зосереджена найбільша скількість українських інтелігентів, ба навіть є цілі камениці з українськими мешканцями! Безумовно це сумне явище, про яке треба дискутувати прилюдно саме тому, щоб воно зникло. Тимчасом матеріял до праці, ґрунт у цілому Львові дуже гарний. Просто зворушливі є приклади того напору українських низів угору, до світла. Чи не зворушує це до глибин, коли робітники чи робітниці, які вже наполовину призабули чисту рідну мову, зголошуються, прохають вибачення, що не говорять добре по українськи та заявляють бажання голосувати на українця? Або, коли на один поклик у церкві являється в домівці Організації дві сотні слуг, робітників, міщан і т. п. (та лише три інтеліґенти)! Або, коли служниця 6 разів зявляється у виборчій комісії і кожний раз виконує нову її вимогу, то метрику чоловіка, то метрику шлюбу, аж зневхочений предсідник комісії заявляє „а нех юж ґлосує"... І тому нехай дільницеві збори будуть нагодою для інтеліґенції Галицького Передмістя перевірити своє відношення до Організації.

Ще одно завваження: Організація ... львівської є лише у пяти містах Сх. Галич... Невже-ж решта міст нашої території має ... високо свідоме міщанське населення, що ... не треба вже „утревалювати" в „україн... громадянських обовязках"? Чи справді так є напр. у Тернополі, Перемишлі, Золочеві, Бережанах, Самборі, Ярославі, Луцьку, Рівнім і т. д. і т. д.? Здається, теперішній час виборів до міських рад просто вимріяний, щоб цю справу вирвати з мертвої точки. Ми повинні розбурхану цими виборами активність міського населення і його зацікавлення політичними справами використати. Треба її вбрати у зорганізовані рямці міської політичної організації на зразок Львова.

І тому, хоч дільницеві, льокальні збори ...ної частини Львова — це подія безумовно дрібна, проте вона пригадує нам настирливо, що ми занедбали та не виконали багато завдань на терені міст рідної території. Із них найважніше те занедбання, що ми в отих містах не маємо в руках навіть їх української частини населення.

Рідна Школа в світлі цифер і виховних досягнень.

З ПРИВОДУ ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ Р. Ш. ЗА ЧАС ВІД 1. ВЕРЕСНЯ 1937 ДО 31. СЕРПНЯ 1938.

Життя сучасних націй, спеціяльно недержавних, сперте на реальних матеріяльних і духових вартостях, виковується в їхніх установах. Сьогодні неможливо навіть уявити собі ні теоретично ні практично збірне творче життя народу поза його товариствами й організаціями. На теренах установ викристалізовуються нові суспільні ідеї, а в щоденній праці при їхніх варстатах виринають усе нові засоби й методи здійснювання цих ідей у практичному житті. Тому кожний періодичний огляд розвитку та праці українського товариства чи організації, кожний загальний збір стає важною подією в цілості нашого загального національного руху. З провідних ідей та конкретних організаційних досягнень даної установи ми робимо висновки, чи рівень нашого національного розвитку підвищується, чи спадає, або чи не затримується може на перестарілих позиціях.

Рідна Школа назначила свій цьогорічний Загальний Збір на четвер 2. лютого. На цей збір виготовила Головна Управа Р. Ш. прозоре звідомлення за час від 1. вересня 1937 до 31. серпня 1938. Варто ширшому загалові нашого громадянства познайомитися ближче зі змаганнями та виховними досягненнями Рідної Школи в цьому часі.

Організаційна схема Рідної Школи проста. Найнижчими організаційними клітинами є на місцях Кружки Рідної Школи, в повітах Повітові Союзи Союзи Кружків Рідної Школи. Найвищим законодавчим органом у Рідній Школі є Загальний Збір представників Кружків і Повітових Союзів. Виконавча влада належала до Президії Головної Управи та повної Головної Управи. Контролю діяльности переводила Контрольна Комісія, непорозуміння та суперечки залагоджував Розємний Суд.

Окремими ділянками праці в Товаристві завідували комісії: 1) середнього, 2) народнього й 3) фахового шкільництва, 4) дошкільного виховання, 5) позашкільної освіти, 6) видавнича, 7) фондації ім. Кокорудзів, 8) організаційна, 9) книгарні й видавництва, 10) Поради для вибору звання, 11) правнича, 12) звязковий з Т-вом „Сільський Господар" та 13) делегат для Т-ва охорони дітей та опіки над молоддю.

У звітовому році мала Рідна Школа в дні 31. серпня 1938 року 2.074 кружків (м. р. 2.024) і в них 103.838 членів (м. р. 98.162); в грудні ... піднеслося це число до 105.000 членів. Рідна Школа намагалася приєднувати собі ідейних ... активних членів і повела боротьбу з т. зв. „... перовими" членами, щоб привчити ... не тільки користати з прав, але й викону... наложені, хочби й важкі обовязки.

Як найвища наша національно-виховна ... шкільна установа розвивала Рідна Школа в ... родніх масах інтенсивну виховно-освітню ... ність. Пропаґанду рідношкільних та ... ідей переводили референти. Вони дали в ... вому році 1.761 рефератів на освітньо-... теми; слухало їх 24.524 членів. До популярних проявів діяльности Рідної Школи на місцях ... лежали дитячі забави та шкільні свята ... ти (306) й аматорські та театральні ... (1560). В Товаристві було 80 хорів з 2.14... нами та 10 орхестр зі 133 аматорами. При ... ках Р. Ш. було 136 аматорських гуртків з ... членами. Діти дитячих садків мали 1035 ... пів; молодь виступала 257 разів на руханці ... ках, співі, на сцені і т. д. До цього ще треба ... числити 375 фестинів і 875 товариських ... та святочні зустрічі членів.

Важну позицію в освітньо-виховній ... Р. Ш. займали курси (для неписьменних, ... івознавства, провідниць дитячих садків, ... шкільних провідників, підготови до ... бібліотечні, нот, книговедення, ... куховарства, шиття і крою, вправ, пісень ... ків, жіночих фахових); було їх у звітовому ... ці 64 з 1480 учасниками.

Велике освітньо-виховне завдання ... постійні і мандрівні бібліотеки Р. Ш. Всех ... тек мала Р. Ш. 653 з 79.207 книжками.

Великою журою Кружків Р. Ш. було ... дбання власних будинків для шкіл, ... ребудови, купно парцель і т. д. Деякі ... мають дуже гарні, зразкові (2-о і 3-... власні шкільні будинки.

Моральною спонукою до праці ... щорічні змагання Кружків Р. Ш. в ріжних ... ках діяльности.

Цілу діяльність Р. Ш. справляла Головна ... права при помочі живого листування ... (382) та люстрацій (333).

До дуже важної ділянки праці Р. Ш. ... жить організування та ведення дитячих ...

У звітовому році мала Р. Ш. 605 дитячих садків з 22.094 дітей. Загальний кошт утримання всіх дитячих садків дійшов до 115.598 зол. 94 сот. Завдання дитячих садків узмістовлюється в тому, щоб не тільки кермувати дітьми, але й впливати на них запобіжно: не допускати до того, щоб у них розвивалися лихі навички, шкідливі ідеї та фальшиві поняття, але навпаки — творити такі умовини, щоб молодь зростала в атмосфері здоровій фізично і морально.

До виховних установ Р. Ш. належали також захоронки (3) і світлиці (3).

Рідна Школа вела у Львові та в краю 33 народні школи з 6.008 учнями. Учило в цих школах 215 учителів разом з катехитами. В шкільному році 1937—38 мала Рідна Школа 12 ґімназій та 11 ліцеїв з 70 клясами і 85 відділами. В тих школах училося 2.499 учнів; учило їх 134 учителів.

В 1937—38 шкільному році мала Рідна Школа 16 фахових та фахово-доповнюючих шкіл. Училося в них 1.801 учнів.

В бурсах Р. Ш. (всього 4) було 151 вихованків.

Українська Порадня для вибору звання обслужила 385 інтересентів.

Першу Українську Педаґоґічну Виставу, влаштовану від 4. червня до 4. липня 1938, відвідало понад чотири тисячі гостей. Дохід з цієї вистави призначений на оснування українського Педаґоґічного Музею, що в недалекій будучині буде зорганізований при Рідній Школі у Львові.

Товариство мало у Львові два підприємства: 1) книгарню Р. Ш. і 2) видавництво Р. Ш. Книгарня розвивається добре і дала в звітовому році 4.000 зол. чистого доходу. Умовини для праці видавництва неприятливі.

Прибутків мала Рідна Школа 757.715 зол., видатків 1,439.484 зол. Недобір покрило Т-во доходами з добровільних жертв громадянства. В цих жертвах поважну позицію займають жертви української еміґрації, головно з Америки й Канади.

Матеріяльне положення Рідної Школи остільки поправилося, що вона може вже сплачувати свої давніші зобовязання, а деякі Кружки Р. Ш. не лише правильно виплачують винагороди своїм учителям, але могли навіть підвищати їм їхні мізерні платні на 10—15% місячно.

Так серед дуже неприятливих умовин розвивається та працює з успіхом для українського народу Рідна Школа.

З польської преси.

Рецепта п. Студніцького на розвязку української проблеми.

До статтей про польську загряничну політику й українську справу, які ми зреферували у вчорашньому числі, додамо сьогодні ще статтю на що саму тему п. Владислава Студніцького, яку п. н. „З нами або проти нас" надрукувало виленське **„Слово"** (ч. 26 з 27-го січня ц. р.). Редакція „Слова" надрукувала статтю з застереженням, що не погоджується з нею, але уважає за правильну думку п. Студніцького, що українська справа повинна бути розвязана з Польщею, не проти Польщі. На початку своєї статті п. Студніцький реаґує на таку фразу п. С. К. у його статті п. н. „Велика Україна": „Відірвання України від Росії було б кінцем російської держави такої, яку створила історія".

„Від якогось то часу — питається п. Студніцький — поляки бажають зберегти російську державу таку, яку витворила історія? Чи пішли вже в непамять наші вікові кривди від тієї держави, чи неославізм та угодові течії перед війною і в часі великої війни були тим раком, що пережер нашу національну душу, перекреслив наше історичне минуле і витворив якийсь російський патріотизм?

„Може наша державна рація вимагає, щоб спертися на Росію? Поширився погляд, що Росія хоче здобутків в Азії, що точку тяготи переносить до Азії, отже зникнуть її займанницькі пляни у відношенні до Польщі. Це омана, якій перечить усе минуле Росії і її теперішні змагання. Росія від Івана Лютого йшла на Схід; її здобутки на Сході, знищення казанського ханства і потім кольонізація Сибіру, давали їй сили до того, щоб посуватися на Захід. У XVII-ому столітті захвачує наддніпрянську Україну, у XVIII-ому господарить у Польщі, змагає до того, щоб її поневолити і переводить розбори. Поразка на Сході в 1905-ому році лежала у підложжі світової війни, що закінчилася катастрофою Росії. Революціонізування Азії цілою акцією совітської Росії, спрямованою до здобуття впливів і територіяльних здобутків в Азії, має на меті створити умовини для того, щоб перемогти Европу. Амбіція Росії — відгравати ролю в Европі і то ролю першорядну, рішальну... В інтересі Европи лежить: обрізати Росію на заході і сході, отже відірвати Україну, Кавказ, Крим, цілу фінську північ аж по Печору, яку повинна дістати Фінляндія, посунути границі Польщі, щоб вона сперлася принайменше на Березині."

Від цього основного погляду п. Студніцький переходить до розвязки української проблеми. Його думка в цій справі така:

„Всі активні українські та русинські елементи в нашій державі діють на її згубу; можуть скоординуватися з нами тільки тоді, коли ми поставимо на денний порядок відбудову української держави поза межами нашої держави. В відбудованій українській державі вони знайдуть пристосування для своїх сил; там теж на широких просторах Совітської України знайдуться кольонізаційні терени для українців і русинів з Польщі."

Цю останню справу п. Студніцький уявляє собі дуже просто: коли можна було — каже він — переселити міліон греків з Туреччини до Греції, чи турків з Греції і Болгарії до Туреччини, то виходить, що при сьогоднішніх комунікаційних засобах, при сьогоднішній техніці і при сьогоднішніх фінансових операціях це не належить до непереможних труднощів. Найбільша небезпека — на думку п. Студніцького — для Польщі лежить у тому, що противники Польщі хочуть будувати Україну проти Польщі. До тих противників п. Студніцький зараховує і Совіти, що „в останніх роках під протекторатом чехів вели протипольську диверсійну акцію на Закарпатті", і Чехословаччину, що мріє „про спільну границю з Росією" і навіть тепер Францію, яка своєю „українською і протипольською пропаґандою" виявляє своє невдоволення за те, що Польща не перепустила совітської армії через свою територію.

„У Франції значна частина преси пеститься думкою про поменшення Польщі. Пасивністю перед цим не охоронимося. Для активности мусимо ввійти в порозуміння з Німеччиною щодо спільної лінії, спільної акції. Якби перед візитою Чемберлена відбулася візита Бека, тоді можна було осягнути реалізацію спільної границі з Мадярщиною. Цього постуляту ще тоді не була так здепопуляризувала в Німеччині польська преса, яка всупереч усякій льогіці представляла як протинімецький постулят. Тимчасом це постулят виключно протиросійський. Бо Польща не може рахувати на збройну допомогу Мадярщини на випадок конфлікту з Німеччиною, бо довжина мадярсько-німецької границі, значіння німецького ринку для Мадярщини, необхідність зеднати собі Німеччину у справі відзискання в цілости або частинно Семигороду, примушує Мадярщину до добрих взаємин з Німеччиною... Мадярщина є природним союзником Польщі на випадок війни з Росією. Панування Росії у Східній Галичині і Закарпатській Руси — це була б небезпека для Мадярщини. Чехословаччина пішла би під впливи Росії. Панславізм став би знову ідеольоґією завойовництва Росії, яка змагала би до того, щоб знищити мадярську баріеру."

П. Студніцький твердить, що якби Німеччина будувала Україну проти Польщі — це був би абсурд, що був би наслідком помилкової політики обох держав. В інтересі Німеччини лежить сильна і велика Польща, що відділяла би її від Росії і не пустила би московського війська через свою територію. Польща, що відділяє Німеччину від Росії, нівечить підстави французько-російського союзу. Росія, що схоче бути европейською і мати союзників на заході Европи, змагатиме до ліквідації Польщі, Німеччина схоче її втримати, якщо Польща „не піде на самогубну політику зближення з Росією".

„Щоб зберегти ненарушність нашої території колишньої пруської займанщини і Східної Галичини, не можемо знайти іншого шляху, як політична, господарська і мілітарна німецько-польська кооперація. Бо сил на те, щоб протиставитися Німеччині в її політичних концепціях не знайдемо ані в нас ані поза нами. Доля Чехословаччини вказує на байдужість Франції й Англії для справи середньої Европи. Відношення обох цих держав до Польщі сьогодні неприязне."

Відірвати Україну від Росії — каже п. Студніцький — можна тільки при істнуванні польсько-німецько-мадярського союзу. А цей союз можливий тільки тоді, коли Німеччина погодиться на спільну польсько-мадярську границю, яка

„тільки в безумних головах наших журналістів може бути протинімецькою концепцією, а є для нас тільки скріпленням нашої безпеки від Росії і для Мадярщини гарантією, що бастіон, який оберігає мадярську долину, не буде в російських руках. Не знаємо, коли прийде реалізація української справи — чи перед тим не прийде французько-італійська розгра в кольоніяльних справах. Але ми повинні всю нашу політику вести в той спосіб, щоб українська справа була розвязана з нами, не проти нас."

У своїй замітці редакція „Слова" підкреслює, що ці два речення, тобто перше, що абсурдом було би якби Німеччина будувала Україну проти Польщі і це останнє, щоб українська справа була розвязана з Польщею, не проти неї — найправильніші та що їх треба сказати Німеччині і польському громадянству.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ КОРДОНІВ ШВАЙЦАРІЇ.

Швайцарська союзна рада домагається 7,100.000 франків на реорґанізацію граничної сторожі, згідно з досвідом з минулих маневрів

Вісти з Карпатської України.

(ЗА БЮЛЕТИНОМ КУП.)

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗБОРИ В КАРПАТ. УКРАЇНІ.

Як подає КУП, в неділю відбулися у Великому Березному, Королеві над Тисою, Апшеві, Вишкові, Нанкові та Ковачеві передвиборчі віча, що їх склткує Українське Народнє Обєднання.

ВИЗНАЧНИЙ МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ ПОЕТ У РЯДАХ УКРАЇНЦІВ.

Визначний поет Закарпаття **А. Карабелеш**, що видав кілька збірок поезій у чистій російській мові і був т. ск. духовим провідником москвофільської молоді, помістив у закарпатській українській пресі отвертий лист, у якому з великою щирістю та отвертістю пише про свій помилковий світогляд та службу шкідливій ідеї і заявляє, що всі свої сили присвятить тепер для добра і слави українського народу.

А. Карабелеш є гімн. учителем і має великий виховний вплив на молодь, тому його виступ має своє значіння, особливо в закарпатській дійсности.

ДЕЛЄҐАЦІЇ ЗІ СІЛ У МІНІСТРА РЕВАЯ.

Міністр Ревай приняв делеґації: 9-членну делеґацію з Керецьких, 15-членну з Салдобоша, 6-членну з Вишнього Парду й делеґації з Білок та Іза. Всі делеґації іменем своїх сіл заявили, що українське населення дякує владі Карпатської України за те, що в такім короткім часі настала деяка консолідація в краю та запевнили міністра Ревая, що українське громадянство все і в кожному випадку, буде підтримувати свою народню українську владу.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ДРАГОВІ.

В пятницю 20. ц. м. відбулось у Драгові велике народнє свято з приводу отворення нової горожанської школи. На свято приїхало багато населення з Драгова й околиці та начальник міністерства шкільництва А. Штефан.

НАВІТЬ ДІТИ УТІКАЮТЬ ІЗ ЗЕМЕЛЬ, ПРИЛУЧЕНИХ ДО МАДЯРЩИНИ.

В останніх тижнях перейшло з території, відступленої Мадярщині, багато шкільної молоді, яка переслідувана мусіла захоронити себе утечою. Ця молодь хоче докінчити науку в українських школах, про які в Мадярщині не може бути й мови. Карпато-українська влада пішла на зустріч цим молодим утікачам. Дітей примістять по інтернатах, де вони дістануть утримання і зможуть спокійно — хоч і далеко від своїх родичів — закінчити освіту. Але память про мадярське панування в молодих душах залишиться назавжди.

Обіжник у справі пресового декрету.

Міністр внутрішніх справ розіслав до воєводів і всіх старостів обіжник з 23. січня п. р. у справі виконання декрету Президента з 21. листопада 1938 р. про пресовий закон. Обіжник звертає увагу, що пресовий закон слід стосувати з великою обережністю та йти за розумінням дійсних намірів законодавця. При виконуванні пресового закону надзірна влада повинна втримувати постійний звязок і співпрацювати з відповідними прокураторами.

Староство повинно зареєструвати часопис до півтора місяця. Поширювання друків не підлягає ніяким обмеженням, зокрема не вимагає дозволу влади, з винятком вуличної продажі друків, що не є часописами По вулицях можна продавати часописи з тим, що треба **повідомити на письмі** надзірну владу.

Далі обіжник пригадує, що згідно зі ст. 15 пресового закону є редактори, які відповідають за ціле видавництво, або кількох редакторів, які відповідають за поодинокі ділянки. Обіжник інтерпретує згадану постанову так, що редактори поодиноких ділянок відповідають за цілість часопису лише тоді, якщо нема окремого редактора для інших справ у часописі.

Торкаючись заборони політичної аґітації при поширюванні часописів обіжник вияснює, що не можна вважати вуличною політичною аґітацією, якщо кольпортери голосно викрикують наголовок і політичний напрям часопису (нпр. „Діло" і т. п.). В часописах, друкованих у непольській мові, треба помістити теж свій наголовок у польській мові, але меншими черенками від черенок, якими видруковано наголовок часопису в чужій мові.

Урядові спростування та комунікати, що їх надсилають уряди, державні і самоуправні установи, повинні бути ядерні та спростовувати фальшиві вістки з поданням дійсного стану. Урядові спростування до часописів надсилає влада крім центральних міністерств.

Постанову, що „спростування треба помістити на тім самім місці і тим самим друком" слід розуміти так, що тим самим місцем повинно бути видне місце або колюмна часопису, а не означена його частина.

Постанову про конфіскату друку може видати лише компетентна місцева влада. Перед виданням конфіскати слід означити: 1) уступи друку, що підлягають конфіскати, 2) нарушені постанови пресового закону і 3) вказати обовязок, що його не сповнено, якщо йде про порядкову провину.

Незадовго появиться інструкція для прокураторів у справі пресового декрету.

Інтервю віцепремієра Сідора для ПАТ-а.

Віцепремієр Сідор відбув розмову з представником ПАТ-а. Він зясував еволюцію Чехо-Словаччини від давнього демократичного месіянізму до теперішнього реалізму, нормалізацію взаємин між чехами і словаками, участь словаків у дипльоматії та в армії і здементував поголоски про чесько-німецьку митну унію та військову співпрацю.

Мін. Сідор ствердив, що недавні події заважили на словацьких симпатіях до Польщі, але висловив надію, що „час вигоїть рани."

Карпатській Україні присвятив мін. Сідор кілька завваг, які у стилізації ПАТ-а виглядали ось як: „Віцепремієр Сідор критично висловився про недавні інциденти у Карпатській Україні, які задразнили взаємини з Мадярщиною та Польщею. Це політичне напруження зі сусідами викликала політика „русинських" чинників у Хусті, які тепер називаються українцями, зовсім нескоординована з урядом. У світлі цього неґативного становища праського уряду до цілей та діяльности уряду в Хусті слід розглядати номінацію ґен. Прхали, який на місці має репрезентувати волю Праги."

•

Якщо слова віцепрем. Сідора передані вірно, то можна хіба його запитати, які то інциденти в Карпатській Україні загострили взаємини федерації з Мадярщиною та Польщею. Коли взяти під увагу відому словацьку аґресію, що перервала праці польсько-словацької делімітаційної комісії, та акцію чеських терористів на шлеському пограниччі, ствердимо, що одинока Карпатська Україна не спровокувала ніякого інциденту з Польщею. Коли ж іде про мадярський кордон, то в інциденті під Мукачевом брала участь не лиш „Карпатська Січ", але й чеські військові частини, які зрештою лиш зареаґували на мадярську аґресію

——o——

Голяндська королева заповідає обмеження громадянської свободи

ТА ВЗИВАЄ ГОЛЯНДЦІВ ДО ОБОРОННОГО ПОГОТІВЛЯ.

Всі голяндські радіостації трансмітували промову королеви Вільгельміни, яка закликала свій нарід до духового оборонного поготівля.

Вона закликала нарід до жертв, навіть до резиґнації з деякої громадянської свободи, коли не буде необхідне.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Середа, 30. січня 1889.

ПРО ПРОМОВУ КРАЄВОГО МАРШАЛКА.

„Промова краєвого маршалка містила і руську частину, яка цим разом могла вже задоволити русинів. Коли маршалок перший раз промовляв у соймі по руськи дня 19. жовтня 1888, закидаючи маршалкові при його відложенні, ми закинули тій промові, що вона була звернена тільки до руських послів, отже не так була актом признання прав руської мови і руської народности, як радше актом особистої ввічливости маршалка для руських послів. Вчорашня промова мала вже інший характер. Вона була звернена до цілого сойму і торкалася зовсім також, як польська частина, загальних справ. Тому за першим разом дякував маршалкові по руськи о. Ковальський без чийогонебудь уповажнення, цим разом п. Романчук з уповажнення і в імени всіх русинів сойму."

МОНАРХ, ЩО ЩИРО БАЖАЄ МИРА.

„На бенкеті у кн. Бісмарка в день народин цісаря підніс італійський посол Льонай тоаст у честь цісаря Вільгельма і сказав, що пє на здоровля цісаря, монарха, якого перші кроки, його гостина на сусідніх дворах, дають доказ, що він щиро бажає втримати мир."

ЕЛЄКТРИЧНЕ КРІСЛО.

„Перше страчення електрикою відбулося 8-го січня в Америці, де — як відомо — конґрес вирішив завести такого роду кару смерти. Делінквентом був Йосиф Райт, німець, що убив свою жінку. Його посадили на деревляний стільчик з вихиленою спинкою і привязали ременями. Потім завязали йому очі, на шию наложили металевий перстень і голову сперли на залізній кулі. До кулі і перстеня йшли дроти від електричного струму. На даний знак притиснули ґузик, електричний струм перейшов і Райт перестав жити не видавши зойку ані не почувши болю."

Україніка.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Обзор" з 25. І. у вступній статті про подорож Хвальковського до Берліна обговорює в окремім уступі правно-державне положення Карпатської України та стверджує, що мадярі не мають тепер ніяких претенсій до Карпатської України; цей самий часопис з 26. І. в телеграмі з Берліна приносить зміст повідомлення „Фелькішер Беоб." про конфлікт уряду Карпатської України з Прагою.

„Грватска Стража" з 27. І. містить в „Огляді міжнароднього положення" окремий розділ присвячений Карпатській Україні, п. н. „Нова стадія української проблеми".

ГОЛЯНДСЬКА ПРЕСА.

„Нюве Роттердамше Курант" з 25. І. приносить статтю, в якій обговорено польську закордонну політику у відношенні до Німеччини та Совітського Союзу, з широким насвітленням української справи.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Дайтше Рундшав" (Бидґощ) з 27. І. помістила велику статтю п. н. „Польща і Карпатська Україна".

ШВЕДСЬКА ПРЕСА.

Шведський денник **„Ґетеборґс Гандельс- Ох-Сієфартс-Тідеінг"** поміщує велику передовицю Івана Фалюді, присвячену історичному переглядові подій в Україні від часу Карла XII. до сучасної ситуації.

Клайпеда рівняється на Берлін

Усі соціял-демократичні організації у Клайпеді (німецькі й литовські) вирішили на останньому засіданні приєднатись корпоративно до національ-соціялістичного робітничого фронту на превелике обурення соціял-демократичних емігрантів, які постановили покинути „зрадливу" Клайпеду. — Цікаве, що того самого дня, коли клайпедська соціял-демократія соборно перейшла до націонал-соціялістів, у Клайпеді замкнено останню жидівську крамницю з конфекцією і останню крамницю кольоніяльних товарів, власником якої був теж жид.

——o——

Сторінка без політики.

Мистці шпигунської штуки.

ФРАНЦ ЙОСИФ І РОСІЙСЬКИЙ ШПИГУН.

Велику сензацію викликало у свій час відкриття шпигунської афери російського полковника Марченка (може і землячка), який у 1907 р був військовим уповновласненим представником Росії у Відні. Свою шпигунську діяльність провадив Марченко майже відкрито; шукав знайомостей між австрійськими старшинами та переодягненим, вештався по Відні входячи у звязки з ріжними підозрілими типами. Розкидаючи гроші на всі боки він перекупив для своїх цілей одного веркмайстра віденського арсеналу, де саме випробувано тоді т. зв. „С" крісові стрільна, які мали мати більш випрямлену лінію лету, при стрілах на більшу віддаль. Саме в час, коли Марченко переговорював з перекупленим веркмайстром і тримав у руках викрадене стрільно, увійшли агенти австрійської тайної поліції та арештували веркмайстра. Марченка не можна було арештувати, бо його боронив закон дипльоматичної незайманности.

Найцікавіше в тому випадку була дальша поведінка Марченка. Кожний інший військовий представник, приловлений на такому вчинку, побачивши, що земля горить йому під ногами, покинув би негайно своє місце. Марченко зробив інакше і пустився на нахабну гру. Він удавав, що нічого не знає, до ніякої вини не почувається, що більше, мав відвагу піти на двірський баль, кілька днів пізніше, в цісарському Бургу. Думав мабуть, що цісар Франц Йосиф не поважиться знехтувати царського висланника. Якщо цісар подав би йому тоді хоч кінчик пальців, він був би зреґабілітований. Показалося, що полковник помилився. Підчас балевої перерви, цісар Франц Йосиф розмовляв з кожним з чужосторонніх військових представників, які випрямившися у ряд, чекали розмови з цісарем. Скінчивши розмову з одним, подавав йому Франц Йосиф руку, додаючи кілька приязних слів на прощання. Тільки побіч Марченка перейшов він мовчки і зневажливо, заклавши руки на плечі. Полковникові вдарила кров до лиця від цієї образи, на очах тисячі високопоставлених гостей. На другий день Марченко покинув спішно австрійську столицю.

* * *

Від давніх давен була шпигунська служба одною з найважніших ділянок у підготові держав до майбутніх воєн, як також дуже важним чинником у часі війни. Відкривані час до часу шпигунські афери, це тільки проблиски тієї підземної роботи, що йшла і йде у всіх державах світу, оплачувана грубими міліонами інтересованих сторін. Особливо живу шпигунську діяльність можна було помітити перед світовою війною між Австрією та Росією, далі між Німеччиною, Англією та Францією. Тисячі шпигунів перебігало згадані країни, вишукуючи військові та промислові тайні матеріяли для своїх держав.

Подав о. Ст. Ковалів.

Хто поділився міліоном.

Як відомо, міліон золотих упав в останнім дні тягнення четвертої кляси сорокгретьої Клясової Льотерії на число 98682, якого власниками є мешканці Центральної Округи промислової.

Нові міліонери походять переважно з купецьких кол, тому теж виграні гроші задумують вжити на розвиток своїх торговельних підприємств.



Пан Франц Мосвa з фаху експортер годівельних артикулів. Він постійно вірив у своє щастя і грав на Клясовій Льотерії без перерви від 1926 року, купуючи більшу кількість льосів ріжних чисел до спілки зі своїми товаришами.

Виграна дасть змогу Панові Мосві перевести деякі зміни, які значене багато поширить засяг його діяльности.

Пані Шарльота Грінман грала до спілки із чотирма іншими людьми. В цей спосіб кожний співвлас-



ник „пятки" дістав по 32.000 зол. Це вже досить поважна сума і вона дуже придасться власникам, головно серед тих умовин, в яких опинились мешканці Ц. О. П.



Аж вісімнадцять спільників до своєї „пятки" має п. І. Адлер, тому то кожний з них дістав по 8.000 золотих. П. Адлер по фаху гарбар.



В гурті бачимо пятьох власників одної „пятки" виграшного льосу. Ось вони: п. Міна Діманд, Ребека Шнайдер, Абрагам Браве, Айзик Регенбоген і Янкель Коен. Всіх їх лучить тільки далека знайомість, бо кожний із них працює деінде і в ріжних фахах.

По скінченні сорокгретьої ми ввійшли в період 44-ої Клясової Льотерії, у пляні якої переведено багато дуже користних для грачів змін. Про те поговоримо докладніше вже незадовго.

Покищо пригадуємо, що вже пора засобитися у льос до першої кляси, якої тягнення почнеться 23-го лютого ц. р. і триватиме чотири дні.

Теж треба памятати про льотерійний конкурс і вимога хутко присилати відповіді на питання: „Що таке міліон", бо речинець минає 5. лютого ц. р.

Неписьменність — це страшний суспільний боляк, що вперто відновлюється та напостає.

Перестороги для мужаток.

1. Не треба вам бачити всіх мужеських прикмет тільки в інших чоловіків. Власний чоловік має також не тільки самі хиби.

2. Будьте від самого ранку порядно убрані і зачесані. Нехай чоловік, виходячи з дому, не зберігає в памяті некорисного образу своєї жінки.

3. Коли чоловік вертається на обід, не треба йому зараз оповідати всі найменші домашні клопоти, бо він і так на це нiщо не порадить, а повинен тільки лишатися остаточною інстанцією в найважніших „розправах" зі службою і з дітьми.

4. Мужчини люблять точність і мають у тім повну слушність. Отже будьте точні так з огляду на чоловіка, як і на себе саму. Точність приспорює часу, а щадить нерви.

5. Мужчині втомленому цілоденною працею слід показати відповідну ніжність і зрозуміння. Недобре свого чоловіка заедно про все випитувати — зле, як чоловік не ділиться з жінкою своїми клопотами і гадками. Памятайте, що через постійну критику стратите у свому чоловіці приятеля.

6. Не оповідайте приятелькам про недостачі своїх чоловіків. Якщо хиби можна через найнезамітніший вплив зменшити, тим краще, чи ні, то навіщо взагалі про них розказувати?

7. Памятайте, що чоловік повинен з радістю вертатися домів, а виходити з дому нерадо. Симпатична обстанова мешкання, рівний хід хазяйства, погідний домашній настрій і мила хазяйка затримують мужчину дома.

8. Нехай діти, тим менше ґаздівство, не відбирають вашому чоловікові приятельки і товаришки, яку в дружині бажає мати.

9. Памятайте, що дім є для мешканців, а не для порядків.

10. Памятайте, що завист є отрутою подружнього пожиття. Не робіть траґедій з марних річей та не легковажте правдиво важних життєвих питань.

Гроші на вітрі.

Один французький промисловець, що їхав цими днями з Люцерни до Женеви віз зі собою 300.000 франків, загорнувши їх у папір. Він тримав пакуночок під пахою, коли переходив зі свого переділу коридором, тоді вітер пірвав його. Пакунок розірвався, банкноти крізь вікно почали відлітати. Тоді промисловець осторожливим сигналом зупинив поїзд. Кондуктори та пасажири повискакували з ваґонів і почали збирати гроші по полі. Після якогось часу ствердили, що бракує всього 15.000 фр. Вони пропали або в полі або в кишенях його помічників, і їх власник міг говорити про незвичайне щастя.

Передісторичний чоловік.

Голяндські часописи повідомляють, що в китайському місті Чукутчен віднайшли в одній печері остатки сімох передісторичних людей. Учені стверджують, що кістяки старші, ніж з епохи сін-антропоідів, отже мають більш як 100.000 років. Тип тих кістяків відповідає передколюмбійським американським індіянам, отже це могли бути перші індіяни, що шукали собі тут домівок. Були б це перші зразки таких людей, знайдених в Азії.

ГУМОР.

ПРИЄМНИЙ СОН.

Він: Мені снилось, що я поцілував вас... і саме тоді, я прокинувся.

Вона: А чи не було це тому, що я вдарила вас по лиці?

ПРИЧИНА.

Пані питається своєї нової служниці:

— Чому-ж ви Касю покинули свою попередню службу?

— Ах прошу пані довго оповідати.

— Скажіть просто, з чого ваша попередня пані була з вас невдоволена.

— Невдоволена? Ні. Я заперла свою паню у лазничці, коли вона купалася, викинула ключ через вікно, забрала свої манатки і пішла собі геть.

Панічна втеча з Катальонії до Франції.

ЧЕРВОНА МІЛІЦІЯ ТРАТУЄ ЖІНОК І ДІТЕЙ.

Спеціяльні кореспонденти французьких часописів широко описують масову втечу червоної міліції та цивільного населення до Франції. Найстрашніші сцени можна помітити у граничному тунелі між Порт Бу і Сербер. Тунель запханий утікачами; червоні міліціонери брутально пробивають собі дорогу поміж жінками і дітьми, при чому тратують чимало осіб.

ЧОМУ ВТІКАЮТЬ.

Французька преса старається найти причину цієї масової втечі, яка є тим дивніша, що нац. війська добре поводяться з цивільним населенням і негайно організують прохарчування мешканців здобутих місцевостей. Кореспондент „Фігара" перевів серед утікачів анкету і ствердив, що паніку ширять комуністи й анархісти, які розповсюднюють вістки, буцімто нац. війська виконують масові екзекуції у здобутих місцевостях.

ДО ФРАНЦІЇ ПУСКАЮТЬ ЛИШЕ ЖІНОК, ДІТЕЙ І СТАРЦІВ.

Французька влада не була приготована на такий масовий наплив утікачів, сподіючися, що для них утворить невтральну смугу по еспанському боці. Тепер рухома ґвардія з військом обсадила кордон і в ночі нікого не впускає, а в день впускає лише жінок, дітей, ранених, хорих і старців. Боєздатних мужчин відсилають знову до Каталонії. Деякі еспанці ставлять спротив, який може довести до інцидентів; тому на пиринейському пограниччі зосереджено військові частини з ріжних околиць.

В суботу до Франції впущено коло 15.000 утікачів, у неділю — 30.000. Кордон хоче перейти коло 150.000 людей.

БАРСЕЛЬОНСЬКА ЧЕРЕЗВИЧАЙКА.

Німецькі радіовисильні подають нові подробиці про червону дефензиву, що оперувала до недавна в Барсельоні.

Була вона зорганізована на взір совітського ҐПУ, під проводом москаля. Цю установу, що мала 2.000 аґентів, фінансував комінтерн через совітську амбасаду в Барсельоні. Барсельонська черезвичайка була дуже жорстока, вона вигубила кількадесять тисяч людей. Політично підозрілих тримали в кількадесятьох концентраційних таборах, де панували жахливі гигієнічні умовини.

Зміни в британському уряді.

Прем. Чемберлен перевів реконструкцію свого уряду:

1) міністр координації оборони Інскіп став міністром домінїй,

2) міністром координації оборони став 65-літній адмірал льорд Четфільд, шеф штабу адміралїції в рр. 1933—8.,

3) міністр рільництва Моріссон стає канцлером князівства Лестер,

4) його попередник льорд Уінтертон перестає бути членом уряду і залишається головним платником, себто шефом департаменту виплат у канцлерстві скарбу,

5) головний платничий льорд Монстер стає парляментарним держ. підсекретарем війни на місце льорда Стреткона, що уступає,

6) міністром рільництва стає консервативний посол сер Дорлен Сміт, голова національного союзу фармерів.

—o—

Чеська делеґація виїхала на економічні переговори до Берліна.

В понеділок виїхав до Берліна праський міністр торговлі і промислу д-р Шадек з кількома вищими урядовцями та представниками господарського світу.

Завданням делеґації буде опрацювати подрібну програму, як затіснити господарські взаємини між обома державами. Загальні напрямні цієї програми, що має довести до глибокої зміни чесько-німецьких господарських взаємин, вже намічено підчас побуту мін. Хвальковського в Берліні.

Промова Чемберлена.

Прем. Чемберлен виголосив на обіді цеху золотників і ювилірів у Бірмінгені промову, в якій загально торкнувся міжнародніх справ.

Він твердив, що теперішне міжнародне положення напружене та станув в обороні мінхенського порозуміння. Римська візита Чемберлена і Галіфакса змагала закріпити співпрацю, що уможливлювала б порозуміння та полагоджування справ дискусією, без насилля. Зрештою всі народи змагають до мира, незалежно від політики їхніх урядів. Англія хоче порозуміння з народами, хоче зрозуміти їх становище та по змозі заспокоїти їхні справедливі домагання, якщо вони не нарушують прав інших народів, свободи і справедливости.

—o—

Мексик прийме 1200 вояків міжнародніх бриґад червоної еспанської армії.

На прохання през. Азані мексиканський уряд рішив дати азиль воякам з червоних міжнародніх бриґад, які не можуть вернутися домів, щоб не наразитися на переслідування, зокрема німців та італійців. Вони поселяться, як хлібороби у слабо заселених околицях краю. Преса припускає, що Мексик прийме коло 1200 добровольців.

640 міл. зол. дефіциту в обезпеченні для умових працівників

Промислово-торговельні палати домагаються ґенеральної реформи суспільних обезпечень.

Міністр суспільної опіки приняв делеґацію промислово-торговельних палат, яка виступила з домаганням ґенеральної реформи суспільних обезпечень.

Міністр заявив, що теперішня система обезпечень триває настільки коротко (від 1934 р.), що годі оцінювати її категорично та витягати занадто далекі висновки. Тепер саме технічно упрацьовують обезпечений апарат.

Обнижка обезпечених складок автоматично вигасає 31. березня ц. р. Дальша обнижка складок збільшила б дефіцит обезпечень умових працівників; тимчасом господарське положення краю помітно поправилося. Уряд тепер розглядає цю справу.

Про дефіцит в емеритальному обезпеченні умових працівників міністр заявив, що цей дефіцит сягає 640,000.000 зол. Не є це касовий дефіцит, лиш технічний. Він може захитати виплату рент хіба в майбутньому — але експерти радять, як до цього не допустити.

Делеґація заявила, що в найближчому майбутньому предложить міністрові конкретні внески щодо загальної реформи обезпечень.

Присилайте передплату!

Роковини бою під Крутами

І ВІДЕНСЬКЕ РАДІО.

В неділю вечором надала віденська радіовисильня довшу промову в українській мові, присвячену роковинам бою під Крутами.

В понеділок віденська радіостанція не надасть української авдиції з огляду на відкриття райхстагу; у вівторок буде українська авдиція в год. 19,20

Зі сойму.

ВІДПОВІДЬ МІНІСТРА РОМАНА У СОЙМОВІЙ БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ.

У соймовій буджетовій комісії промовляло у пятницю 17-ох послів. Міністр Роман відповідав їм, порушуючи справу сирівців, копалень олива в Олькуші, електрифікації долини Попраду, кольоній, кінового промислу, середньої і дрібної продукції, розбудови Гдині, ... матеріялів, відношення між кооперацією та приватною торговлею, коштів продукції, ... мясного експорту, ремесла, кредиту, експортових континґентів, молочарського і фармацевтичного промислу, торговлі з Німеччиною та інтервенціонізму.

ЗЇЗД „СУСПІЛЬНОГО КОМІТЕТУ РАДІОФОНІЗАЦІЇ КРАЮ".

У Варшаві відбувся в неділю загальний зїзд „суспільного комітету радіофонізації краю". Зїзд вибрав нову управу та ухвалив резолюції, в яких підкреслив вагу радіофонізації для оборони краю, постановив дальше працювати в тому напрямі та висловив подяку особам і установам, які помогли комітетові у його праці.

ВИМІНА ТЕЛЕҐРАМ МІЖ МІНІСТРАМИ РІБЕНТРОПОМ І БЕКОМ.

Переїжджаючи польсько-німецький кордон мін. Рібентроп вислав мін. Бекові телеграму з подякою за гостину та з висловами надії на поглиблення сусідської приязни між обома державами.

Мін. Бек відповів телеграмою подібного змісту.

КОМУНІСТИЧНІ ПОСЛИ І СЕНАТОРИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ВТРАТИЛИ МАНДАТИ.

Найвищий адміністраційний трибунал Чехословаччини рішив, що мандати всіх 25-ох послів та 14-ох сенаторів з комуністичної партії вигасли в дні 28. грудня 1938.

—o—

БЕНЕШ ВИЇХАВ ДО АМЕРИКИ.

Як подає „Дейлі Телеграф", б. президент Бенеш виїхав 2. ц. м. до Америки. ... пічне він виклади в університеті в Шікаґо.

—o—

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ІДЕ ДО БІЛГОРОДУ.

Як подає агенція Радор, мін. Гафенку ... 1. лютого з офіціяльною візитою до Білгороду.

—o—

СТЕНЛІ БОЛДУІН ВИЇДЕ НА ДАЛЕКИЙ СХІД ЩОБ ДОВЕСТИ ДО АНГЛЬО ЯПОНСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ.

Орган японських військових кол ... містить телеграму свого паризького ... дента, що британський уряд вишле до ... якогось визначного політика, мабуть ... Болдуіна, зі завданням: довести до ... гльо-японських взаємин.

—o—

ШВАЙЦАРСЬКИЙ УРЯД НЕ ЗБІЛЬШИТЬ ...

Швайцарський уряд виступив проти ... ту, внесеного до парляменту, щоб збільшити ... сло міністрів з 7-ох на 9-ох.

Анальфабетизм, чи злоба?

Хто припускав би, що після цілої літератури споминів, розвідок, критичних оглядів, тощо в ріжних мовах про події та особи, які грали передову ролю в заключенні берестейського мира, найдеться маняк і трапиться часопис, що писатиме про б. наддніпрянського діяча ес-ера Олександра Севрюка як про „австрійського дезертира"? Ця брехня, яку у свому часі з очевидною метою провокації пустили в обіг українознависники, відігріта й новим сосом підлита, нову піднесена по 20-ти роках в ославленому „ЖІ".

В тому органі з 26. ц. м., в кореспонденції зі Львова („В багатьох підозрілих кухнях смажиться „українська печеня") між іншими нісенітницями читаємо: **„Одним мріється Україна Миколи Севрюка, того австрійського хорунжого, що в підозрілих обставинах здезертирував і виплив як репрезентант Совітської України в переговорах у Бересті над Бугом в р. 1918."**

Читаємо це й дивуємося мідяному чолові чи анальфабетизмові деяких людей, що мають претенсію виступати публично в ролі знавців та менторів українства. **В наведеній писанині „І. К. Ц." майже що слово — брехня.** Українським делегатом до мирових переговорів у Бересті був **Олександер, а не Микола Севрюк.** Олександер Севрюк уродився, виховався і виріс **на Наддніпрянщині, в колишній російській Україні, був колишнім російським, опісля українським громадянином. З австрійської армії не міг дезертирувати, бо в ній як російський громадянин не служив. Не міг він бути репрезентантом Совітської України на конференції в Берестї, бо був одним з представників Української Народньої Републики, в імени якої підписав акти мира з центральними державами,** чим викликав негодування саме совітської делеґації, що була теж присутня в Бересті і з якою делеґація УНР мусіла зводити завзяті словесні бої. Все те такі лиш загально відомі й оклепані речі, що з дива не виходиш, коли находиться польський „спец" в українських справах, що того всього не знає. Не знає?... Коли так, то дуже сумно, що політичні анальфабети продукуються в політичному пресовому орґані на теми, про які не мають зеленого поняття, тільки багато зіпсованої жовчі та цілі гори злоби.

Д-р Бреттшнайдер

Відозв й комунікати.

ЗА ПАМЯТНИК НА МОГИЛІ БЛ. П. МИКОЛИ БЕНЦАЛЯ.

Театр ім. Котляревського, бажаючи звеличати память бл. п. Миколи Бенцаля, задумує поставити на Його могилі в Коломиї памятник. На цю ціль артисти театру ім. Котляревського зложили суму 400 золотих. Одначе це за мало, щоб можна було поставити памятник гідний великих заслуг Покійного для української театральної культури. Тому звертаємось до Українського Громадянства, зокрема до всіх культурно-освітніх та економічних установ, з проханням причинитися матеріяльною допомогою до зреалізування цього діла. Нагробний памятник стане в початках червня — його мистецька вартість і величина залежатиме від висоти жертв на цю ціль, які просимо надсилати на адресу редакцій наших щоденників.

Рівночасно просимо наших мистців пластиків, які своєю працею хотіли б причинитися до звеличання памяти Покійного Артиста, надсилати проекти памятника до 1. березня ц. р. на адресу Театру ім. Котляревського, подану в кожному українському щоденнику.

Українські щоденники за кордоном просимо передрукувати цей заклик.

Долина, 27. січня 1939. р.

В. Блавацький, Е. Цісик, Л. Боровик.

В роковини бою під Крутами

відбулась у суботу, 28. І. о год. 6. веч. у Храмі св. Юра панахида за поляглих героїв, відправлена численним духовенством під проводом о. прал. Л. Куницького. Співав хор студентського товариства „Бандурист". Церков була виповнене по береги; соткам учасників довелося стояти на сходах до храму.

• • •

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА,

присвячені роковинам Крутянських Термопілів Молодої України, відбулись 29. І. о год. 1. у студентській домівці при вул. Міцкевича. Всі кімнати домівки були переповнені. Присутні, вшанували героїв зпід Крут однохвилевою мовчанкою і у святочнім настрою вислухали промови представника студентських організацій.

Просфора в Т-ві „Зоря".

В неділю, 20-го січня ц. р. Т-во українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря" уладило традиційну спільну **Просфору** для членів і запрошених гостей.

Просфору посвятив Впр. о. совітник **Василів.** Ділячись просфорою і складаючи побажання для Т-ва і його членів о. Василів пригадував найважніший наш обовязок, особливо під теперішню пору: зберігати релігійну і національну єдність. Голова Т-ва п. **М. Стефанівський** поділився просфорою з присутніми й у промові привитав зібраних гостей, між ними представників Міщанського Брацтва в особах пп. Гевака, Івасівки, Керницького і Процишина, репрезентанта Міщанського Союзу Кредитового, м-ра Богуна та представників преси.

Після того зібрані засіли до приготованих Вп. Панами-Членами Т-ва з Вп. П. **Стефанівською** у проводі до святовечірних страв та провели на товариській гутірці, переривaній колядками, народніми та стрілецькими піснями і промовами. Крім о. Василева та п. Стефанівського промовляли **О. Боднарович** (від „Діла"), **м-р Богун** (від Міщанського Союзу Кредитового), п. **Степан Гевак** (від Міщанського Брацтва), п. **Арсенич** (від В-ва „Українська Преса"), п. **Степан Клак** (від Секції опіки над ремісничою молоддю) і п. **Іван Мельник,** директор кооперативи „Золотий Колос", який спеціяльно дякував Паням за працю звязану з улаштуванням Просфори. Заступник голови Т-ва п. **Микола Галушка** відчитав з доручення голови письмо голови Міщанського Брацтва д-ра Степана Біляка, що через свій виїзд зі Львова не міг особисто взяти участи у традиційному святі „Зорі".

АРЕШТУВАННЯ СЕРЕД МЕКСИКАНСЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ.

Мексиканська поліція арештувала й передала судові ґенерала Коссу, полк. Менабріта, Есторія і Дельтора за те, що вони викликали заворушення на вулицях Мексику, виголошуючи промови проти президента.

—o—

250 НІМЕЦЬКИХ ЖИДІВ ВТРАТИЛО ГРОМАДЯНСТВО.

Як подає найновіший „Райхсанцайґер", коло 250 німецьких жидів втратило громадянство, крім того 140 жидам сконфісковано майно.

—o—

ЕСТОНСЬКА ПУБЛИЧНА ОПІНІЯ ПРОТИ СПІВПРАЦІ З БАЛТІЙСЬКОЮ АНТАНТОЮ.

У Ковні почнеться конференція міністрів закордонних справ трьох балтійських держав. Естонська публична опінія ставиться до цієї конференції скептично. Часописи висловлюють погляд, що краще зрезиґнувати з таких періодичних конференцій, бо з них нема ніякого хісна. Союз з Латвією не дає Естонії ніяких гарантій.

—o—

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У ПАПИ.

Папа приняв на приватній авдієнції ґенерала Веняву Длуґошевського з жінкою.

—o—

10.000 ЖИДІВ ХОЧЕ ВИЕМІГРУВАТИ ДО МЕКСИКА.

До мексиканського еміґраційного уряду вплинуло коло 10.000 прохань німецьких та австрійських жидів, які хотять поселитись у Мексику.

НОВА ФУНЛЯНДІЯ ПРИЙМАЄ ЖИДІВ, ТРІНІДАД НІ.

Як подає канадійська преса, уряд Трінідаду (брит. острів у середущій Америці) від 15. ц. м заборонив вїзд жидам. Навпаки Нова Фунляндія потребує іміґрантів, тому приймає жидів.

—o—

РОКОВИНИ ФАШИСТІВСЬКОЇ МІЛІЦІЇ.

1. лютого святкуватиме Італія роковини оснування фашистівської міліції. 20.000 чорних сорочок передефілює через Віа Національе. Мусоліні дасть 60 відзначень леґіонерам та родинам леґіонерів, що полягли в останніх війнах.

—o—

СЕКТУ „ПОКЛОННИКІВ ЧОРТА"

викрила румунська поліція у Клюжі. Сектанти, в чорних одягах і масках, відправляли в ночі „богослуження", підчас яких дві жінки вбивали на жертівнику пса. Поліція найшла у збірному гробі чимало псів, похоронених у домовинах. Арештовано чимало сектантів.

—o—

АВСТРІЙСЬКІ Й СУДЕТСЬКІ ЖИДИ ДІСТАНУТЬ ДОДАТКОВІ ІМЕНА.

На Австрію та Судети поширено закон про зміну імен та призвищ. Згідно з тим законом усі судетські й австрійські жиди мусітимуть приймити обовязково додаткове імя Ізраель, жидівки — Сара.

—o—

ЗАМИКАЮТЬ КОРШМИ.

Румунське міністерство скарбу замкнуло в радовецькій окрузі (Буковина) дальших 42 жидівські коршми.

Спорт.

УКРАЇНА — ҐВЯЗДА 15:1

Боксерські змагання за мистецтво львівської Б-кляси із жидівською робітничою дружиною скінчилися, як можна було передбачити, високоцифровою перемогою чорно-червоних. Боксери Ґвязди, крім двох перших ваг і Рамера, який несподівано, добре відгризався Білому в першій рунді, виявляли лиш сирий матеріял. Найважнішою їх хибою є дефензивна тактика всіх без винятку, що з одного боку дає змогу довше видержати на рінгу і програти тільки на пункти, але одночасно зноганює саму боротьбу, на якій оба змагуни тільки тратять: кращий не може виявити своєї справжньої і цілої вартости, слабший не пробуючи в наступі своїх сил, нічого не може навчитись. Колиж іде про оцінку боксерів України, то всі вони перевищали своїх противників, але із поданих уже причин не могли себе як слід виявити. Вистане згадати, що Поміряно не мав зовсім противника, Пашин бився всього півтора хв. Білий півтора рунди, Левкович теж швидко скінчив, тільки Шолдра і Рудницький виграли по трьох рундах. Тильо зремісував із незлим Віштайном. Технічні вислідн були такі:

Вага мухи: Тильо зремісував по цікавій і гострій боротьбі з Віштайном.

Вага когута: Шолдра випунктував Ґейдина, по добрім фініші у третій рунді.

Вага пера: Рудницький виграв з твердим Штернбергом.

Легка вага: Опудляк перемагає у 3 рунді нокавтом Келера.

Півсередня вага: Білий знокавтував у третій рунді твердого Рамера, який у першій рунді зовсім добре відгризався.

Середня вага: Левкович виграв нокавтом із Ельмером.

Піввлажка вага: По гострій серії Пашина, суддя перервав по півтора хв. боротьбу, бо Фрідман із розбитою щокою був уже нездатний до дальшої боротьби, що теж признав лікар. Згідно з новими правилами Пашин виграв на пункти.

Поміряно виграв вововером, бо не мав противника.

На рінгу суддював, як завжди добре п. Болібжуховський, на пункти п. Левінтер.

Крім мистецьких стріч відбулися ще три стрічі поза конкурсом, в яких Грей з України зремісував (муха), Кіт виграв у когуті на пункти, Кулик у пері знокавтував свого противника.

Цим разом організація на салі зовсім добра, але на рінгу бракує за мало світла.

НІМЦІ ПЕРЕМОГЛИ ШВЕДІВ.

У Гамбурзі німці перемогли представництво шведських боксерів 12:4.

Здоровий прояв.

X. ВИКАЗ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше самочинно з нагоди **Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: виховавки Малої Семинарії Львів 16.84, д-р Йосафат Назар Львів 4, Гандяк, Легенький, Савка, Стахів і Мелин Львів 2.50, Р. Чемеринська Золочів 2, Кружок РШ Чехи б. Бродів 15, кооп. „Поступ" Чехи 3, Р. Молочарня Чехи 5, Захарія Гнат Чехи 12.30, о. Ілля Ткачук Дорошів Великий (з празника) 8.50, молоді господарі Березовиця Мала 6, читальня „Просвіти" Мервичі б. Жовкви 10, Т-во „Орли" ім. Чорноморці Львів-Знесіння 5, Павлина Дідухова Львів 1, Михайло Хімчук Львів 1, Каролина Панейко Львів 50, Галібей Іван Гута к. Кельц 5, Ганна Панасенко Варшава 13.50, Кружок РШ Турка н. Стр. 60.30, Кружок РШ Турка н. Стр. (від учительства) 11, кооп „Згода" Голодки б. Збаража 10, кооп. „Народній Дім" Нове Село б. Підволочиськ 10, Ковальчук Василь Олькуш 5. І. Сохоцький Сосновець 3, д-р Свистун Омелян Тернопіль 10, Заячко Андрій Скоморохи 3, „Український Кооперативний Банк" Старий Самбір 10, Кость Глухівський Пасічна б. Надвірної 10, Гривна Омелян Іваніска 2, П. Познань 8, д-р Сеньківський Теодозій Солец над Вислою 5, д-р Річинський Арсен Володимир Вол. 3, Катерина Филипівська Варшава 5, Ілярій і Маруся Масюки Варшава 100, Єнкалова Володимира Вороблик Шлях. 3, Окружний Відділ ВПУВ Теребовля 50, Казимир Тріска Новосілки 3.25, д-р Здебський Володимир Миколаїв н. Дн. 4.50, д-р Іван Гурко Заліщики (за правні поради замість гонорару) 9.63, Український Кооперативний Банк Янів б. Львова 3, Мирович Гнат Дуба біля Рожнітова 10, о. Патрило Перегінсько 5, Ліщинський Теодозій Ланьцут 5, Савула Наталія Лісько 2, Заревич Омелян Синевідсько Вижне 1.50, о. Стахурський Степан Купновичі Старі (Рудки) 3. (Продовження буде).



НАРАДИ УРЯДУ НАД ГОСПОДАРСЬКИМИ СПРАВАМИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Як подає преса, в суботу відбулося в присутности марш. Сьміґлого-Ридза засідання ради міністрів, присвячене господарським справам Східної Галичини та Центральної Промислової Округи.



УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЄ ОБЄДНАННЯ ПРИЙМАТИМЕ ЧЛЕНІВ ЛИШ ДО КІНЦЯ МІСЯЦЯ.

Як подає КУП, УНО прийматиме у члени громадян Карпатської України, українців, до кінця цього місяця. Інформації дають окружні Національні Ради. УНО взиває населення до масової участи у передвиборчих вічах.

—o—

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПРИГОТОВЛЮЄТЬСЯ ДО КОНФЕРЕНЦІЇ КРУГЛОГО СТОЛА У СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Чемберлен взяв участь у засіданні підкомітету ради міністрів, який розглянув питання, звязані з недалекою палестинською конференцією. Конференція почнеться мабуть ще в січні.

Вел. Британія дасть 100,000 000 дол позички національній Еспанії

ЩОБ УСУНУТИ З НЕЇ НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ВПЛИВИ.

В американських господарських колах появилася поголоска, буцімто Англія запропонувала нац. Еспанії 100,000.000 долярів позички, щоб дати нац. урядові змогу сплатити зобовязання за зброю Німеччині й Італії і тим способом унезалежнитися від оси Рим-Берлін.

ФРАНЦІЯ ПРИЙМЕ 200.000 КАТАЛЬОНСЬКИХ УТІКАЧІВ?

Франція отворила південний кордон під Пертю впускаючи катальонських утікачів, яких вже перейшло до Франції 3.000. Обраховують, що в найближчому часі перейде Піринеї 50.000 а може навіть 200.000 утікачів.

ПОЛОЖЕННЯ В ПІВНІЧНІЙ КАТАЛЬОНІЇ.

Північна Катальонія, яка ще залишилася в руках червоних, переповнена утікачами. Всі міста перелюднені. У Хероні — яка мала 20.000 мешканців — та в околиці є тепер 500.000 людей. На шляхах панує хаос; збільшує його [...] нац. дивізій, що переслідують червоних.

ҐЕН. ФРАНКО ПРОТИ СТВОРЕННЯ НЕВТРАЛЬНОЇ ПОЛОСИ В ЕСПАНІЇ.

Ґен. Франко висловився проти створення невтральної полоси на еспанській території для втікачів, які втекли перед наступом національних військ.

ЛЕТУНСЬКА КОМУНІКАЦІЯ МІЖ РИМОМ ТА БАРСЕЛЬОНОЮ.

У пятницю рано вистартував із Риму [...] літак т-ва „Італя Літорія" започатковуючи [...] ким чином постійну комунікацію між Римом і Барсельоною.

Реакція Москви на упадок Барсельони.

ЗАКЛИК ДО ДЕМОНСТРАЦІЙ, СТРАЙКІВ І... „ДЕМОКРАТИЧНОГО" БЛЬОКУ.

На вістку про упадок Барсельони зібралося засідання президії виконавчого комітету комінтерну. Після 4-годинної наради рішено видати маніфест, який взиває „всіх працюючих світу" — і то не лиш комуністів, але також соціялістів і демократів — до страйків та демонстрацій з метою: змусити уряди до помочі червоній Еспанії.

Відозва кінчиться закликом, утворити „демократичний бльок", що видав би боротьбу фашистівським державам.

Московські військові кола сподівалися упадку Барсельони, але не такого скорого. Стратеґічне положення Мадриду й Валенсії оцінюють вони песимістично.

ПЕРЕД КОНҐРЕСОМ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Центральний комітет компартії скликав на 10 березня ц. р. XVII. партійний конґрес та [...] нив ординацію вибору представників на конґрес.

Китайський комітет народньої оборони.

Куомінтан, що тепер радить у Чункіні, покликав до життя „найвищий комітет національної оборони, під проводом Чанкайшека. Належить до нього кількох політичних та військових діячів, м. ін. „християнський" ґенерал Фен та комуністичний провідник Чуте.

МІНІСТЕРСТВО ҐРАНИЧНИХ СПРАВ КИТАЮ.

Крім того конгрес Куомінтану рішив утворити міністерство граничних справ, що має зорганізувати адміністрацію західних провінцій — Кансу, Сінкіяну та Чінгаю.

КИТАЙСЬКА КОМУНІСТИЧНА АРМІЯ ПІДПОРЯДКУВАЛАСЯ УРЯДОВІ ЧАНКАЙШЕКА.

Як твердить китайська преса з Ш[...], командант китайської комуністичної армії [...] Пентезей порозумівся з Чанкайшеком, [...] чи свою армію під китайське начальне [...] дування.

Велика Британія не інтервеніювала в Римі

У СПРАВІ ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТИ ІТАЛІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Британський амбасадор у Римі дістав наказ дати вияснення у справі декрету, який покликує під зброю 60.000 резервістів. Зате він не виконав у цій справі ніякого формального демаршу перед італійським урядом

—o—

НОВИНКИ

31 СІЧЕНЬ

ВІВТОРОК

Ст. ст. 18. січня 1939.
Атаназія і Кир.
Лат. Петра Н.
Сонце: схід — 7.01, захід — 16.14.
Місяць: схід — 12.45, захід — 8.47.

Завтра: 1. лютого. Середа.
Ст. ст. 19. січня 1939.
Макарія преп.
Лат. Ігнатія еп. м.
Сонце: схід — 7.00, захід — 16.16.
Місяць: схід — 13.48, захід — 4.48.

—o—

— **З якнайкращих** шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 2500 134-0

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піря до прання. Тел. 294-81 2820 76-100

— **Доцільне вбрання** — одна з ділянок домашнього господарства. Гутірку на згадану тему виголосить 30. січня п. Цьопа Паліїв у клюбі „Нової Хати" й „Труду". Початок в год. 7. увечір. 26[...]

— **Товариство українських правників у Львові** повідомляє Вп. членів, що 31. січня 1939 в год. 7. увечір виголосить Вп. м-р Ярослав Падох, адвокат у Львові, в домівці Т-ва „Українська Бесіда", вул. Рутовського ч. 22 реферат п. з. „Конституція Карпатської України". По рефераті дискусія. Просимо численно прибути. 26[...]

— **Українці!** Купіть льос у першій у[...] країнській колектурі державного льотерійного монополю Української Захоронки в Дрогобичі, а поможете сиротам. А „за сиротою Бог [...] литою". Замовляйте чеки ПКО 501.57[...] „Ukraińska Zachoronka", Drohobycz, ul. Krzyża 49.

— **Далі зривають українські вивіски** [...] стопаді 1938. р. відділ КОП-у позривав [...] країнські вивіски в Долині. Тому спол[...] оператива „Сила" дала зробити нові вивіски [...] сильними гаками прибила їх перед [...] дверми над своїми трьома крамницями. З [...] 14. на 15. ц. м. якісь людці позривали [...] вивіски і зовсім їх понищили.

— **Автобусова комунікація на Покутті** [...] ву в русі. Автобусову комунікацію [...] ії Коломия—Городенка і Станиславів—[...] денка, здержану недавно наслідком [...] говії, знову урухомили.

— **Масово підкидають діти у Львові** [...] ближчому часі міський городський суд [...] ві розгляне аж 161 справ за підкидання [...] В 160-ох випадках відповідатимуть [...] одному батько. Ці справи є найкращою [...] страцією упадку обичаїв та нужди [...] Львова.

— **Надійна молодь...** Перед львівським окружним судом ведеться розправа [...] літнього Казимира Сали, б. гімназиста [...] ника та його приятелів Ришарда Бобака [...] Бобаді, обвинувачених за влом та крадіж [...] ає, син урядовця, уже як гімназист [...] окрадав своїх товаришів, [...] ковчику перед шкільною [...] Коли Салу викинули за ці вчинки з гімназії [...] порозумівся з Ебесом. [...] вломався [...]

батька, украв усі його зощадження у висоті 1.800 зол. і виїхав до Варшави на гулянку. Тут притримала його поліція. Обвинувачений Бобаля відповідае за те, що взяв від Сали кількасот золотих, хоча знав, звідки ці гроші походять. Розправу відложили.

— **Мантій на велику мірку.** Від довшого часу крутився по Львові загадковий тип, що під покришкою магістратського службовця чи нотаріяльного заступника, або навіть службовика прокуратури обіцював посередництво в ріжних справах у всіляких урядах та видурював за це ріжні суми грошей. Повідомлена про ці виступи поліція впала на сліди просто фантастичних помислів згаданого типа. Він віддався м. ін. „зафантувати" цілий великий дім на основі сфальшованого доручення коморника. В інших випадках інкасував при допомозі сфальшованих платничих наказів ріжні суми, погрожуючи грошевими карами, а навіть арештом. Помисловий мантій прикидався серед дрібних купців та ремісників як добродій, обіцюючи свою допомогу у... проволіканні екзекуцій — розуміється за деякою оплатою. Пошукакя поліції увінчалась успіхом. Виявилось, що арештований мантій називається Маріян Станіслав Слівінський, що був караний вязницею за подібні речі

— **Замість горівки — випила отруту.** В помешканні Агати Соцярчик у Катовицях-Заводзі відбувалася весела забава, підчас якої підхмелена господиня помилково випила карболіну, що її переховувала у пляшці від пива. Соцярчикову відвезли в безнадійному стані до шпиталю.

— **Стрілянина за вломниками.** Два небезпечні вломники з Бібрки, пов. Коросно, Генрик Дубель і другий неустійненого прізвища намагались у селі Ящеві ограбити одного з місцевих мешканців. В часі грабунку надійшла поліційна стежа. Вломники кинулись утікати. Коли поклики поліцаїв до злочинців, щоби станули, не помогли, один з поліціянтів стрілив 6-ти кратно за втікачами. Дубель упав трупом. Його товариш утік, але погоню за ним ведуть далі

— **На досмертну вязницю** засудив суд у Пйотркові бандита Тадея Медзерського за грабункові напади зі зброєю в руках.

— **Гімназисти, що хотіли „демаскувати" вчителя.** В 1936 р. трапився у гімназії П. О. В. у Лодзі небуденний випадок. Група учеників, що уважала себе скривдженою при допущенні до матури, вдерлась на салю, де відбувалася матура й силою забрала одному з учителів акти зі шкільними задачами. Ці задачі були їм потрібні, щоб доказати, що не всі допущені до іспиту стояли на висоті завдання та що комісія допустила до іспиту своїх фаворитів. Цей випадок найшов свій відгомін у пятницю на розправі городського суду в Лодзі. На велике здивування присутніх суд виправдав обвинувачених учеників, бо — як це суд підкреслив —учні діяли так тому, бо хотіли „демаскувати евентуальні недотягнення".

— **Чехо-словако-українська еміграція до Нікараґуї.** На основі договору, що його заключили між собою чехо-словако-українська федерація з урядом Нікараґуї, вже небавком зможе виїхати 50.000 громадян федерації до Нікараґуї. Жидівських емігрантів виключають.

— **Людську вудженину продавали на базарі.** В бельгійському Конґо в околиці копалень золота Кіле-Мото, викрили кількасот випадків убивств. Іде тут про ритуальні вбивства одної секти негрів, що вона їх доконувала на членах сусідного племени. Мясо трупів, покраяних на куски, продавали після звудження на вагу на базарі. Досі арештовано коло 200 тубильців.

— **Катастрофа французького літака.** Французький пасажирський літак, що летів з Парижа до Кельну, 27 ц. м. розбився недалеко вже від кельнського летунського майдану. З невідомих причин літак зударився з комином одної з фабрик і впав на землю. Чотирьох членів залоги і двох пасажирів згинуло на місці.

— **Енергійна розбудова порту на острові Гельґолянд.** „Пройсіше Цайтунґ" повідомляе, що фортифікаційні роботи в порті Гельґолянд відбуваються прискореним темпом. Часопис зазначує, що знищені на основі версайського договору укріплення будуть тепер, після привернення суверенности Німеччини в царині зброєнь, „новою головною базою німецьких прибережних укріплень на Північному Морі".

— **Грабунковий напад бандитів на поїзд.** На поїзд, що виїхав з Ґалле в Німеччині напала ватага бандитів. Машиніст спинив поїзд тому, що бандити осліпили його сильним світлом рефлекторів самоходу. Одночасно бандити заскочили стіцами залізничників, з яких двох ранили. Тоді один з бандитів вдерся до поштового вагону і домагався грошей. На щастя грошей не було і бандти мусіли вдоволитися одною вартісною пачкою та порожною грошевою торбою.

— **Страшний бандитизм у Бразилії.** Від кількох років бандит Сільвано, який має криївку зі своєю ватагою у пралісах, нападає на спокійні оселі. Тому президент надав ген. Хозе Кальваканті широкі повновласти, щоб знищив зовсім бандитизм у стейті Матто Гроссо. Ген. Кальваканті почав свою діяльність від оголошення виняткового стану у згаданому стейті і заборони торговлі зброєю та муніцією.

— **Сезонова еміграція до Латвії зростає.** Еміграція сільських робітників з Польщі до Латвії, що почалась у 1930 р., виказує щораз більший зріст. Коли в 1933 р. працювало в Латвії 3.000 робітників з Польщі, то в 1938 р. було їх уже коло 50.000.

До ШПередплатників „Діла" у Львові.

ЗВЕРТАЄМО ЛАСКАВУ УВАГУ, ЩО З ПЕРЕХОДОМ „ДІЛА" З ВЕЧІРНЬОГО НА РАНІШНЄ ВИДАННЯ — УСІ НАШІ ЛЬВІВСЬКІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ПОВИННІ ДІСТАВАТИ „ДІЛО" У ПЕРЕДПОЛУДНЕВИХ, МОЖЛИВО ЯКНАЙШВИДШИХ ГОДИНАХ. ТОМУ ПРОСИМО УСІХ НАШИХ ЛЬВІВСЬКИХ ВШ. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ У ВЛАСНОМУ ІНТЕРЕСІ ТА В ІНТЕРЕСІ ПРАВИЛЬНОЇ НАЛАГОДИ АПАРАТУ КОЛЬПОРТЕРІВ — ПЕРЕВІРИТИ, ЧИ НЕ СПІЗНЯЄТЬСЯ ДОСТАВА ГАЗЕТИ ТА ЗВЕРТАТИСЯ НЕГАЙНО З УСЯКИМИ РЕКЛЯМАЦІЯМИ — ПИСЬМЕННО, ОСОБИСТО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО — ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „ДІЛА". ОДНОЧАСНО ПРОСИМО ДАНОМУ КОЛЬПОРТЕРОВІ ПОДАТИ, ЧИ ГАЗЕТУ ТРЕБА ДОСТАВЛЯТИ ДО ДОМУ ЧИ ДО БЮРА ПЕРЕДПЛАТНИКА.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ЖОВТНЕВИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ У СТРИЮ.

В січні ц. р. відбулися перед окружним судом у Стрию чотири розправи за участь у демонстраціях у Стрию дня 20. жовтня 1938 р., про які ми вже писали. Розправи тревали по два дні і всі були явні. Перша з них відбулася у днях 3. і 4. січня ц. р. На лаві підсудних засіло 24-ох хлопців з ріжних сіл, а саме **Василь Янів, Микола Лутчин, Семко Борис, Іван Вігак, Стефан Дутка, Данило Шпита, Микола Вігак, Терентій Мельник, Олекса Попович, Микола Різник, Михайло Хар, Михайло Коваль. Василь Цюрка, Василь Сокаль, Іван Лутчин, Йосиф Лех, Йосафат Дубик, Стась Леник, Микола Кастран, Микола Чекіль, Федір Гнатишин, Гнат Леник, Йосиф Когут та Гринь Корчак.**

Всім їм закидував акт обвинувачення провину зі ст. 166 кк. („звйонзек, майонци на целю пшестемпство") і за участь у маніфестаціях дня 20-го жовтня 1938 р. у Стрию в ринку та обиду польської держави обидливими окликами. Акт обвинувачення спирається на безпосередніх спостереженнях поліції і на довірочних інформаціях цих останніх та дуже широко і з подробицями описує ці події. Поліція — каже акт обвинувачення — вже 11. жовтня знала, що в Стрию мають відбутися такі демонстрації. Притоку до демонстрацій дали події у Карпатській Україні. Цими демонстраціями хотів український нарід у Польщі показати світові свою живучість та силу. Хотів заманіфестувати, що він солідаризується з українцями на Закарпатті і протестує проти прилучення Закарпаття до Мадярщини. Дальше хотів заманіфестувати цими демонстраціями, що в будучности також і він буде в Польщі домагатися такої автономії.

Підчас демонстрацій — такі вістки мала поліція — мали демонстранти нищити польські і жидівські крамниці, прилавки, вибивати шиби, розброювати поліцію і т. п. З хвилиною, як на вежі костела вдарила година 10.30, українська молодь, що того дня чисельно зібралась у Стрию, почала ставати у чвірки в ринку коло „Народньої Торговлі" і пустилася йти в напрямі торговиці та почти. Сильні відділи поліції швидко зліквідували цей похід. В деяких місцях приходило до бійки між демонстрантами та поліцією, внаслідок якої було ранених кількох поліцаїв. Дня 20. жовтня і в чергових днях поліція арештувала коло 300 осіб, яким доказано участь в поході.

По розправі суд засудив усіх підсудних за провини зі статті 152, 154, і 164 кк. **по одній році вязниці.** Одного лише малолітнього суд засудив на приміщення в домі поправи, але виконання кари припинив.

Друга розправа відбулася 10. січня і тревала один день. На лаві підсудних засіли: **Микола Нагорняк з Дашави, Матіїшин з Голобутова і Василевський з Бережниці.** Всім їм закидав акт обвинувачення те саме, що і попереднім. Крім того підс. Нагорнякові провину зі ст. 163, якої допустився тим, що мав кинутися на поліціянта і зранити його. Підсудні боронилися тим, що участи в демонстраціях не брали і критичної хвилини не були взагалі на торговиці. **Суд засудив Нагорняка на півтора року,** двох інших по році.

Третя з черги розправа відлубася у днях 20. і 21. січня ц. р. Підсудним **Володимирові Яворові, Гриневі Бавурі, Стефанові Леськовові, Павлові Духові, Василеві Романчукові, Степанові Матіїшинові та Юркові Пицкові** закинув акт обвинувачення ті самі провини, що і іншим. Суд засудив двох перших по два роки вязниці, всіх інших по одному.

Вкінці остання розправа відбулася у днях 25. і 26. січня. Підсудні **Василь Брик, Іван Чабан, Василь Кущак, Йосиф Стефанків, Павло Тиркус, Микола Сенів, Михайло Мацелко, Микола Билинський, і Микола Гаврильців** відповідали за ті самі провини, що й інші. Підсудному Василеві Брикові акт обвинувачення закинув, що він орґанізував цілу демонстрацію і тому справу розглядав трибунал. Підсудний Василь Брик признався, що брав участь в поході, але заперечив начеб він мав орґанізувати цілу демонстрацію. Рівнож Билинський признався до участи в поході. Всі інші підсудні заперечили вину.

По розправі трибунал засудив **Василя Брика на два роки арешту,** Миколу Гаврильцева **увільнив від вини і кари, а всіх інших засудив по рокові арешту.** Миколі Билинському **припинив виконання кари,** всі інші мусять її відсидіти.

Всіх підсудних було разом 43. Двох підсудних засуджено по два роки вязниці, одного звільнено, 31 по рокові вязниці і 7-ох по році арешту. Двом виконання кари припинено, всі інші мусять відсидіти кару. Деякі з них заповіли апеляцію.

ЗА ДЕМОНСТРАЦІЮ В ЗОЛОЧЕВІ.

Перед окружним судом у Золочеві відбулася розправа проти **21 молодих українців** за „протипольські" демонстрації в Золочеві дня 23. жовтня 1938 р. Суд засудив **Мирослава Базара на півтора року вязниці, Петра Тучапського, Михайла Смолинського і Теодора Смолинського по одній році вязниці.** 17-х підсудних суд увільнив від вини і кари.

—o—

‡ Посмертні згадки.

ЮРА БУРАЧИНСЬКИЙ.

На далекій чужині, в румунському Семигороді, помер Юра Бурачинський, що в майбутньому мав дати багато нашому народові. Здібний, працьовитий і завзятий українець, Юра Бурачинський від перших кляс ґімназії вибився на чільне місце між своїми товаришами. З його іменем звязані найкращі пориви останніх років чернівської української ґімназії.

До Черновець прийшов він по зрумунізуванні української ґімназії у Вижниці в 1920. р. Він притягнув своїм прикладом і заохотою повільних товаришів-буковинців до самоосвіти і національного життя. Довкола кляси, в якій був Юра, ґуртувалася вся національно-культурна праця ґімназії. Він був співосновником спортового клюбу українських ґімназистів („КУҐ") і тайного гектографованого часопису молоді „Вістник V-ої кляси", пізніше „Молода Україна". При допомозі його батьків ученики створили собі власну українську книгозбірню.

В р. 1924. Бурачинський здав іспит зрілости і перейшов на дальші студії до Праги. Розбрилися по світі і всі товариші з „КУҐ-у". Неодин вже й упав під ударами долі, не дійшовши до мети. Між ними і Юра. Але між живими ніколи не згасне память про молоденького, свіжого, ввічливого і працьовитого товариша-галичанина.

В. Цецин.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Понеділок 30. І. год. 6. веч. „Тартюф".

Вівторок 31. І. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Середа 1. II. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Театр Рімнородностей.

Понеділок 30. І. і вівторок 31. І. театр вечірний.

Середа 1. II. год. 7.30 веч.: Відчит д-ра Ф. Біселься.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ-БОГДАНІВКА:
30. І. Пісня Бескиду.
31. І. Невольник.
1. II. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
2. II. Дай серцю волю.
3. II. Пісня Бескиду.
4. II. Гетьман Полуботок.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ЗОЛОЧІВ:
30. І. Сісі.
В підготові „Козаченьки-Сагайдачний.

Український Театр ім. І. Котляревського:

КАЛУШ:
30. І. Найвірніший чоловік.
31. І. На полі крови.
1. І. Пригода в Чорчі.
2. II. Кирка Льолео.
3. II. Циркун у запічку.
4. II. ???
5. II. Зоря над Почаєвом.
З Калуша іде театр до Станиславова.

КІНА.

АМПІР: „Ввпіщая любов. Симоне Симон.
АПОЛЬО: „Жінка з Малайя".
АТЛЯНТИК: „Бавіт".
БАЛТИК: „Верес".
ВАНДА: „Бургтеат ер" та „Прокляний острів".
ГРАЖИНА: „Циганські романси".
ЕВРОПА: „Пригода вдвоє".
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антонета".
КОПЕРНИК: „Я згрішила".
МАРУСЕНЬКА: „Навьчние серце".
МЕТРО: „Друга молодість".
МІРАЖ: „Золотоволоса".
МУЗА: „Пригоди Томи Соєра".
ПАКС: „Веселка" Вальта Діснея.
ПАЛЯС: „Циганка".
РАЙ: „Професор Вільчур".
РІЯЛЬТО: „Чужим вступ заборонений".
РОКСІ: „Пірати".
СВІТ: „90 хвилин постою". „Двоє з торби".
СВІТОВИД: „Жид Зіс", „Шейк".
СТИЛЕВЕ: „Прокуратор Андреєв" та ревія.
ТОН: „Тайна нічного льокалю", „Отелка на пустині".
УТІХА: „Донька Шангаю" і ревія.
ХИМЕРА: „Чар травневої ночі".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(па Марійська)
„Стирія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 30. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танкова музика з пл., 8.30 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „Коли горить у огні" гутірка для молодших дітей, 11.15 Оркестра та ревелерси з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Для купців і ремісників; Клієнтка малістьоя, Справа реклямацій, 13.30 Суіта, авд. для діццеів, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр уяви для молоді: „Між землею і місяцем", 15.30 Оркестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Наукова хроніка: Історія, 16.35 Віол. твори, 17.00 „Юначки" гутірка, 17.15 Пісні шукачів золота, словно-муз. авд., у виконанні театр. артистів, опів, форт., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Справа вартости у сучасній економії, 18.20 Самоврядні вибори, 18.30 Марта Егерт і І. Кепура, з пл., 18.45 Фейлетон Кори. Манушинського, 19.00 Розр. концерт: орх., форт., дует, скрипка, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 форт. рецітль, 21.35 Літер. новини, 21.55 Спорт. вістки, 22.00 Старий і новий Львів, 22.15 Концерт солістів, сопран, скрипка, 23.00 Ост. вістки, 23.00 Закінчення програми.

Вівторок, 31. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Оркестра, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „Із руслом Дунаю" словно-муз. авд. для старших дітей, 11.25 Дрібні скрипкові й органові твори, гр. пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Концерт бажань, 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для молоді: „Ти сумний чи злий" гутірка Старого Доктора, 15.15 Радіотехнічні новини, 15.30 Оркестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Пісні північно-американських індіян у супр. форт., 16.50 Із тайн світа кришталів, 17.05 Форт. твори на 4 руки, 17.25 Копальні вугля на Заольжі, 17.35 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Весела хроніка, 18.15 Для села: Озимина на передніважу, музика з пл., 18.30 Для робітників, 18.55 Промова кард. Гльонда, 19.05 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, спорт, метеорольог. вістки, програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Атенські прогульки, 22.20 Танкова музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 1. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 „Турунь король карпатської пущі", для наймолодших, 11.00 Для шкіл: Гутірка про президента Мосціцького, 11.25 Танки з гр. пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Оркестра, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Давні танки, авд. для молоді, 15.30 Оркестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про зимові спорта молоді, 16.35 Спів. рецітль Г. Філіп де Роза, сопран, у супр. форт., 17.00 Військ. відчит, 17.15 Оповідання про Баха, муз. авд., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 „Море шумить" шк. авд., 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Примана копенвалсу та доброго виховання, 19.00 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Оповідання про Шопена, Соната г-моль, 21.45 Поезія золотого віку, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Танк. музика, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 30. січня 1939.

БЕРЛІН 19.20 Святочна музика, 20.10 Симфонія ч. 2 д-дур Брамса, БУДАПЕШТ 17.10 Вок. концерт, 19.20 Циг. музика, 20.35 21.00 Оп. орх., 22.00 Сальон. квінтет, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 22.30 Соната ф-дур Моцарта на форт., ЛЯГТІ 20.20 Танк. музика, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.30 Вердієві твори, ПРАГА 15.15 Серенада б-дур Моцарта на дуті інстр., 19.25 Двожакові твори на скр. і форт., 21.30 Квартет д-дур Чайковського, РАДІО ПАРІ 19.15 Форт.: Ліст, Шопен, 19.30 Пісні, 21.15 Форт., 21.30 22.00 23.00 „Ля буланжер" ком. оп. Офенбаха, РИМ 17.15 Форт., 22.30 Камер. музика, СОФІЯ 17.30 20.55 Популярна музика, 18.00 Легка музика, 19.00 Спів, 19.30 Форт. рецітль Владігерова, 20.00 Спів. рецітль, 22.00 Танки.

Вівторок, 31. січня 1939.

БЕРЛІН 12.00 14.15 15.00 18.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.10 21.00 22.00 „Ріголетто" оп. Вердія, БУДАПЕШТ 12.10 Вок. концерт, 17.10 Орх., 18.30 Форт., спів, 21.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 14.00 21.10 Розр. музика, 18.00 Нар. музика, 18.50 Соната на скр. і форт. ес-дур Р. Штравса, ГАМБУРҐ 20.10 Муз. комедія Бенецького, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 Квартет г-моль Дебісі, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 23.00 „Отельо" оп. Вердія, МІНХЕН 19.30 Шведські пісні й танки, ПРАГА 15.15 Форт., 20.15 Військ. орх., 21.30 Симфонія г-дур Моцарта, РАДІО ПАРІ 21.15 22.00 Камер. музика, 22.30 Комедія, РИМ 17.15 Сопран, форт., 21.30 Розр. музика, 22.00 Військ. орх., 20.55 Рос. романси, 21.25 Легка музика.

Середа, 1. лютого 1939.

БЕРЛІН 17.00 Соната на форт. і віол. а-моль Гріга, 20.10 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ 12.10 18.40 Циг. музика, 19.30 20.00 21.00 22.00 Оперa, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 16.00 „Кава по-віденськи" вес. програма, 19.10 Із найгарніших гір світа, репортаж, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРҐ 19.00 Веч. музика, КЕЛЬН 14.10 Розр. музика, 15.30 Дітючі пісні, ЛЯГТІ 18.25 Розр. музика, 19.20 Пісні, ЛЯЙПЦІҐ 19.30 „Викрадення із сераю" оп. Моцарта, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 23.15 Танк. музика, ПРАГА 15.15 19.30 Орх., 18.20 Сальон. музика, 19.05 Пісні, РАДІОПАРІ 18.15 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Ля Дама-Боба" оп. Вольф-Феpapiя, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 20.00 21.00 Опера, СТОКГОЛЬМ 13.30 17.05 Пісні, 14.00 Шведські нар. мельодії.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

БІРЖА.

Львів, 28 січня 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·82 — Долари америк. 525·00 — Дол. канад. 524·50 — Фльорени гол. 286·22 — Франки франц. 14·06 — Франки шв. 119·30 — Фунти анг. 24·85 — Гульдени данц. 100·25 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 110·93 Кор. норв. 124·82 — Кор. шв. 12·· Ліри італ. 16·70 — Марки фінляндські 10·96 — марки нім. 76·00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 28 січня 19..

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·95 ..
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2·95 ..
молоко ..
1 кг. яєць 17—18 ..
179—175 ..

Тенденція на масло сильна, на молоко удержана, на яйця зниж...

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

„ПЕРЕЙМИСАМОТВОРЧІСТЬ" ... пома.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ТОРГОВЕЛЬНИК, довголітні практ... кваліфікації, з причини ... шукає відповідного заняття. ... Piotr, Cieszyn Zachodni Chopina 11.

МОЛОДИЯ, здоровий інтелігент — ... засобів до життя шукає ... за скромною винагородою. ... меться веденням господарства у ... щенника, поміч у суспільній праці, ... ції і т. п. Ласкаві зголошення: Адм. „Діла" для „Магістра права". ...

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

КАСІЄРКИ та експедієнтки (... гляду) шукає поважна фірма у Варш... Оферти зі знимкою слати Poste rest... Warszawa I. sub. „Posada".

РІЖНІ

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рами, ... образів найдешевше — ... **Стельмах**. Вул. Коперника 22, тел. 2... 245

БАНДАЖИСТ М. Полячек ... повідомляємо інтересованих, що ... замовлення у Львові в Готел... вул. Легіонів 13, у вівторок від 9 ... 8 увечір, а в середи від 9 рано до 1 ... полудні.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,55
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденції що	зол. 0.15
купно, продаж, виклади і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. ...
Остання сторінка 1/2	зол. ...
Остання сторінка 1/4	зол. ...
Остання сторінка 1/8	зол. ...

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук. Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.